

Sygn. akt: I C 1295/18 upr.

Na rozprawie dnia 19 lutego 2019 r. nie stawił się pełnomocnik powoda (...) Sp. z o.o. w S.. Wniósł o rozpoznanie sprawy pod swoją nieobecność.

Pozwany J. N. nie stawił się pomimo należytego zawiadomienia o terminie rozprawy, nie złożył żadnych wyjaśnień, ani też nie żądał przeprowadzenia rozprawy w swojej nieobecności.

Odstąpiono od nagrywania na podstawie art. 157§2 KPC.

Przewodniczący ogłosił wyrok zaoczny.

Przewodniczący:

Protokolant:

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2019 r.

Sąd Rejonowy w Kętrzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Tomasz Cichocki
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Mieczysław Budrewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 lutego 2019 r. w K.

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w S.

przeciwko J. N.

o zapłatę

powództwo oddała w całości.

UZASADNIENIE

Powód (...) sp. z o.o. z siedzibą w S. wniósł o zasądzenie od pozwanego J. N. kwoty 798,80 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za okres od dnia 11.09.2017r. do dnia zapłaty oraz obciążenie pozwanego kosztami procesu. Podniósł, że powódka nabyła na podstawie umowy cesji wierzytelności od (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. wierzytelność wynikającą z umowy pożyczki zawartej z pozwanym. Na skutek umowy powódka weszła w posiadanie weksla własnego wystawionego przez pozwanego na kwotę 798,80 zł. Termin płatności tej kwoty upłynął z dniem 10.09.2017r. Weksel w dniu 02.08.2018r. został wypełniony i przedstawiony do wykupu. Pozwany nie wykupił weksla. Powódka zawiadomiła pozwaną o cesji wierzytelności.

Pozwany zawiadomiony o terminie, nie stawił się na rozprawie i nie zajął w sprawie stanowiska.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Pozwany J. N. w dniu 19.07.2018r. zawarł z (...) sp. z o.o. deklarację wekslową w ramach, której złożył weksel in blanco bez wymienienia sumy wekslowej, daty i miejsca wystawienia w celu zabezpieczenia płatności na rzecz remitenta z tytułu roszczeń wynikających z Umowy ramowej nr (...) z dnia 19.12.2016r. oraz umów pożyczek zawartych na podstawie tej umowy ramowej. W przypadku nieuregulowania należności wynikających z umowy w terminach określonych w umowie remitent uprawniony był do wypełnienia weksła, wpisując oznaczenie wystawcy weksła, sumę wekslową, datę i miejsce wystawienia oraz miejsce płatności. Na sumę wekslową miała składać się kwota kapitału pożyczki wypłaconej pozwanemu, kwota prowizji przysługującej remitentowi, opłaty dodatkowe należne remitentowi z czynności windykacyjnych, odsetki za opóźnienie w spłacie należności w wysokości określonej w umowie ramowej za okres od dnia wymagalności zaległych kwot do dnia wypełnienia weksła.

(d.: deklaracja wekslowa – k. 17)

W dniu 18.07.2018r. powódka (...) sp. z o.o. z siedzibą w S. zawarła z (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. zawarła umowę powierniczego przelewu wierzytelności. Zgodnie z zawartą umową powódka jako powiernik zobowiązywała się do prowadzenia działań zmierzających do odzyskania wierzytelności w imieniu własnym lecz na rachunek cedenta. Powiernik był umocowany do wniesienia przeciwko dłużnikowi powództwa do sądu przeciwko dłużnikowi.

Stosownie do zawartej umowy wierzytelności objęte umową powierniczego przelewu wierzytelności miały wynikać z pożyczek udzielonych przez cedenta, których szczegóły zostały wykazane w umowie nr (...) o świadczenie usług windykacji wierzytelności z dnia 10.03.2017r. wraz z załącznikiem nr 3 z dnia 18.07.2018r.

(d.: umowa przelewu wierzytelności – k. 10, wyciąg z załącznika nr 3 – k. 11-12)

W dniu 02.08.2018r. weksel in blanco została wypełniony ze wskazaniem powódki jako remitenta, sumy wekslowej w kwocie 798,80 zł i miejsca płatności - S..

(d.: weksel – k. 16)

W dniu 02.08.2018r. zostało sporządzone przez powódkę wypowiedzenie umowy ramowej pożyczki zawartej z pozwanym na podstawie §9 umowy. W piśmie zawarta została informacja o przelewie wierzytelności w kwocie 798,80 zł na rzecz powódki oraz wypełnieniu weksła in blanco na podana kwotę

(d.: wypowiedzenie umowy pożyczki - k. 13)

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu w okolicznościach sprawy powództwo nie może być uwzględnione.

Roszczenie sformułowane w pozwie powód wywodzi z wystawionego przez pozwanego weksła in blanco. Weksel ten został wystawiony na zabezpieczenie zobowiązania wynikającego z zawartej przez pozwanego umowy pożyczki. Poza sporem jest przy tym w sprawie, że powód jest posiadaczem weksła, natomiast pozwany jest wystawcą weksła.

Nie ulega wątpliwości, iż weksel in blanco może być środkiem zabezpieczenia wierzytelności wynikających z różnych stosunków prawnych. Wystawiony jako własny i wręczony w związku z zawarciem umowy prowadzi do powstania zobowiązania wekslowego wystawcy.

Ze względu na ścisłe powiązanie weksła in blanco z porozumieniem stron w sprawie jego uzupełnienia pozwany w procesie wekslowym może się bronić zarzutami, że uzupełnienie weksła, stanowiącego podstawę powództwa, nastąpiło niezgodnie z udzielonym przez niego upoważnieniem. Zarzuty takie mogą być podnoszone bez żadnych ograniczeń, jeżeli powodem jest bezpośredni odbiorca weksła in blanco (tak SN w wyroku z dnia 27 marca 2014 r., III CSK 100/13, niepubl., także w wyroku z 28.04.2016r., V CSK 518/15, (...)

Należy także wskazać, iż w wyroku z dnia 13.09.2018r. w sprawie (...) Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej na tle analogicznego stanu faktycznego podkreślił, że „zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości sąd krajowy jest zobowiązany do zbadania z urzędu, czy dane warunki umowy wchodzące w zakres stosowania dyrektywy 93/13 (dyrektywa Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz.U. 1993, L 95, s. 29)) mają nieuczciwy charakter, a także do tego, by dokonawszy takiego badania, zniwelować brak równowagi między konsumentem a przedsiębiorcą, o ile sąd ów posiada niezbędne ku temu informacje dotyczące stanu prawnego i faktycznego (zob. podobnie wyroki: z dnia 21 kwietnia 2016 r., R. i R., (...), EU:C:2016:283, pkt 52 i przytoczone tam orzecznictwo; z dnia 21 grudnia 2016 r., G. N. i in., (...), EU:C:2016:980, pkt 58).” Ponadto wskazał, że „art. 7 ust. 1 dyrektywy 93/13 należy interpretować w ten sposób, iż sprzeciwia się on przepisom krajowym takim jak te będące przedmiotem postępowania głównego, pozwalającym na wydanie nakazu zapłaty opartego na wekslu własnym, który stanowi gwarancję wierzytelności powstałej z umowy kredytu konsumenckiego, w sytuacji gdy sąd rozpoznający pozew o wydanie nakazu zapłaty nie jest uprawniony do zbadania potencjalnie nieuczciwego charakteru warunków tej umowy, jeżeli sposób wykonania prawa do wniesienia zarzutów od takiego nakazu nie pozwala na zapewnienie przestrzegania praw, które konsument opiera na tej dyrektywie.”

Wobec powyższego Sąd obowiązany był ocenić zgodność wypełnienia weksla z porozumieniem stron w tym zakresie, tj. deklaracją wekslową, jak też kwestię ważności stosunku podstawowego, tj. postanowień umowy pożyczki.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, iż zgodnie z twierdzeniami pozwu oraz przedłożoną deklaracją wekslową weksel in blanco został wystawiony przez pozwanego na zabezpieczenie płatności roszczeń wynikających z umowy ramowej z dnia 19.12.2016r. Umowa przelewu wierzytelności pomiędzy wierzycielem pierwotnym pozwanego, a powódką została zawarta dnia 18.07.2018r. Z kolei deklaracja wekslowa została sporządzona przez pozwanego i pierwotnego wierzyciela już po przelewie wierzytelności, tj. 19.07.2018r. Z okoliczności sprawy wynika, że weksel in blanco wystawiony przez pozwanego nie był zaopatrzony indos. W związku z tym mógł być przeniesiony tylko wg przepisów o przelewie wierzytelności (tak: SN w wyroku z 05.02.1998r., III CKN 342/97, OSNC 1998/9/141). Z porównania wyżej wskazanych dat wynika, że umowa przelewu wierzytelności na którą powołuje się powódka, nie mogła przenieść na powódkę upoważnienia do wypełnienia weksla, albowiem w tym czasie porozumienie wekslowe nie istniało. Z deklaracji wekslowej wynika natomiast uprawnienie do wypełnienia weksla tylko przez remitenta i tylko na rzecz remitenta, którym był (...) sp. z o.o. z siedzibą w P.. Nabywca weksla in blanco związany jest porozumieniem pomiędzy wystawcą weksla, a jego pierwszym posiadaczem, co oznacza, że ten, kto nabył weksel in blanco może go wypełnić tylko zgodnie z porozumieniem (deklaracją wekslową). Niezgodne z tymi zasadami wypełnienie nabytego w drodze przelewu weksla in blanco może prowadzić do uwolnienia się dłużnika od odpowiedzialności wekslowej w wypadku, gdy wypełniający w ogóle nie był do tego uprawniony lub gdy do wypełnienia weksla doszło wtedy, gdy prawo to już nie istniało, albo prowadzić do ograniczenia odpowiedzialności tylko do takich granic, w jakich istniałoby w razie wypełnienia prawidłowego. W pierwszej kolejności dotyczy to kwestii wynikającego z deklaracji wekslowej ograniczenia prawa w zakresie wypełnienia weksla, a ściśle - osoby uprawnionej do jego uzupełnienia. Wprawdzie brak jest zakazu przenoszenia weksla in blanco, to należy mieć na uwadze, że podpisanie i wręczenie takiego weksla opiera się na zaufaniu do odbiorcy i z reguły nie jest on przeznaczony do obrotu. Stąd, jeśli wprowadzono go do obrotu, to brak powodów, by obrót taki ułatwiać. Dlatego uważa się, że dłużnik zasługuje na silniejszą ochronę prawną, wyrażającą się w postulacie wykładni porozumienia wekslowego na jego korzyść i zgodnie z dyrektywami wykładni sformułowanym w art. 65 k.c. (tak: SN w uzasadnieniu wyroku z 09.09.2004r., II CK 499/03, Lex 156489). Biorąc pod uwagę treść oświadczeń woli złożonych przez strony deklaracji wekslowej, wynika z nich, że do wypełnienia weksla uprawniony był wyłącznie remitent, tj. (...) sp. z o.o.

W tym stanie rzeczy, skoro nabycie weksla in blanco przez powódkę wywiera tylko takie skutki, jakie wynikają z przelewu wierzytelności, należy wskazać, że powódka nie wykazała istnienia wierzytelności pozwanego wobec wierzyciela pierwotnego. W szczególności nie została przedłożona żadna umowa pożyczki pomiędzy pozwanym a wierzycielem pierwotnym, a w szczególności umowa ramowa nr (...) z dnia 19.12.2016r. ani żadna inna. Tym samym powód nie wykazał istnienia, wysokości ani wymagalności wierzytelności, którą miła nabyć. W tym zakresie nie jest wystarczające jedynie stwierdzenie w umowie przelewu wierzytelności, iż jej przedmiotem są wierzytelności

wynikające z pożyczek, których szczegóły zostały wskazane w umowie nr (...) o świadczenie usług windykacji wierzytelności z dnia 10.03.2017r., tym bardziej, iż powódka tej umowy nie przedłożyła. Przedłożony przez powódkę wyciąg z załącznika numer 3 tej umowy, zawierający wymienienie wierzytelności pozwanego, również nie stanowi dowodu jej istnienia oraz wysokości.

Zważywszy na powyższe, należy wskazać, iż strona powodowa w okolicznościach sprawy nie wykazała uprawnienia do wypełnienia weksła in blanco, a tym samym legitymacji do dochodzenia roszczenia wekslowego. Nie zostało także wykazane istnienie wierzytelności, którą powódka miała nabyć mocą umowy przelewu wierzytelności z dnia 18.07.2018r.

Brak umowy pożyczki uniemożliwia także ocenę prawidłowości wypełnienia weksła co do zgodności z deklaracją wekslową. Uniemożliwia także ocenę umowy pod kątem obowiązującego w dacie zawarcia tej umowy stanu prawnego, to jest przepisów ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim., niedozwolonych klauzul umownych o jakich mowa w art. 385¹ k.c.,

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Ponadto, zgodnie z art. 232 zd. 1 k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. W myśl przytoczonych przepisów, to na powodzie spoczywał ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie. Powód winien zatem wykazać wszystkie okoliczności stanowiące podstawę żądania pozwu. W rozpoznawanej sprawie strona powodowa jest podmiotem profesjonalnym, wobec czego winna być świadoma wystąpienia negatywnych konsekwencji procesowych w przypadku, gdy powołuje mniej dowodów, niż tego wymaga materialnoprawna podstawa zgłoszonego roszczenia.

Brak merytorycznego zaprzeczenia twierdzeń powoda przez pozwanego nie zwalniał powoda z wykazania podstawowych okoliczności wskazujących na zasadność żądania. Ciężar udowodnienia faktu należy rozumieć bowiem nie tylko jako obarczenie jednej ze stron procesu obowiązkiem przekonania sądu dowodami o prawdziwości swoich twierdzeń, ale również konsekwencjami zaniechania realizacji tego obowiązku lub jego nieskuteczności (tak SN w wyroku z 7.11.2007r., II CSK 293/07).

Mając na uwadze wskazane powyżej okoliczności Sąd oddalił powództwo w całości.